

Vědkyně Helena Fulková: Lidé mě za klonování zvířat nenávidí

5.6.2015 life.ihned.cz str.0 sekce: Lidé
life.ihned.cz Akademie věd ČR

- **Helena Fulková, první česká vědkyně, které se podařilo naklonovat několik myší, se zatím potýká s negativními reakcemi veřejnosti.**
- **Většina laiků si prý myslí, že pokusy na zvířatech jsou nemorální. Navíc si také často pletou klonování s genetickou modifikací.**
- **V budoucnu by se Fulková chtěla pokusit geneticky modifikovat křečka zlatého. Pokud by se jí to podařilo, byla by první v Evropě.**

Mladá vědkyně Helena Fulková, která jako první Čech či Češka naklonovala několik myší, zatím pochopení u veřejnosti nenašla. "Velká část lidí, kteří se k tomu vyjadřují, mě za to proklíná," říká. Většina laiků si podle ní myslí, že jsou pokusy na zvířatech nemorální. Přitom si prý neuvědomují, že výzkum může pomoci k vývoji nových léků. Fulková by chtěla zkusit genetickou modifikaci křečka zlatého. Pokud by se jí podařila, byla by první v Evropě.

Za výsledky své práce sklidila uznání ve vědecké komunitě, od Akademie věd ČR dostala tento týden prestižní Wichterleho prémii. S negativními reakcemi se setkala hlavně při veřejných debatách a její oponenti prý nepatřili jen mezi militantní ochránce zvířat. Čtyřiatřicetiletá vědkyně tvrdí, že realita v laboratoři je jiná, než si lidé představují.

"Ve chvíli, kdy myš operujete, snažíte se jí poskytnout stejný léčebný standard, který dostávají lidé. Dostává anestetika i analgetika, aby jí po operaci nic nebolelo," popisuje.

Vědci se prý snaží používat k pokusům zvířata co nejméně a nejšetněji. Používají se třeba běžně i tkáňová adheziva, aby se nemuselo tolik šít. Fulková by chtěla zavést takzvaný nechirurgický embryo-transfer, kdy se myš neoperuje, ale používá se malinkatý katétr a celá procedura je hotová do tří minut. Je to vlastně na úrovni normální gynekologické prohlídky – akorát že u myši, tvrdí.

Laici si podle ní také často pletou klonování s genetickou modifikací. V té se zasahuje do genomu, například se mění, vnaší, nebo naopak vyjímají geny. V případě klonování se do genomu nezasahuje, přemísťuje se jen buněčné jádro. "Ti lidé, kteří si to pletou, nejvíc křičí," poznamenala.

Z pokusů, které prováděla na Tokijské univerzitě v Japonsku, se loni narodilo šest myších sameček. Mají i jména – Monroe, Vája, Mia, Gia, Marilyn a Yoko, a mají už mláďata.

U klonování se rozlišuje reprodukční, kdy vzniká nový jedinec, a terapeutické. S ním se vědci snaží získat buňky, které by mohly pomoci léčit choroby, na něž je zatím medicína krátká.

Fulková by se chtěla pokusit geneticky modifikovat křečka a doufá, že se výsledky dostaví do dvou let. Jako první ho už ohlásily dvě čínské vědecké skupiny. "Upřímně řečeno nechci vědět, jak k tomu přišly. Čína je drsná," podotkla.

Obor reprodukční biologie je znám mnoha falzifikáty. Podle Fulkové to může způsobovat touha vědců udržet se na vrcholu. "I když jsme exaktní věda, velká část výsledků je někdy mezi nebem a zemí," dodala.

Fulková, která nyní působí v Ústavu molekulární genetiky Akademie věd, pochází ze známé vědecké rodiny. Její dědeček Josef Fulka obor reprodukční biologie po druhé světové válce v Československu založil. Její otec Josef Fulka mladší v jeho odkazu také pokračuje.

Autor: ČTK

Kontakt:

Mgr. Helena Fulková, Ph.D.,
e-mail: helena.fulkova@img.cas.cz,
web: www.img.cas.cz/research/petr-svoboda

Zdroj:

<http://life.ihned.cz/lide/c1-64119960-vedkyne-helena-fulkova-lide-me-za-klonovani-zvirat-nenavidi>